

В. В. Щепіна

Красноградський район

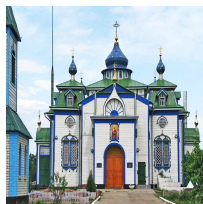
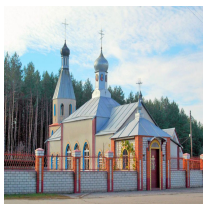

КРАСНОГРАДСЬКИЙ РАЙОН – район, що знаходиться у південно-західній частині Харківської області. Межує з Валків., Нововодолаз., Кегичів. і Зачепилів. р-нами Харків. обл. і Карлів. р-ном Полтав. обл. Утвор. 1923. Жит. потерпали від голодомору 1932–33, зазнали сталін. репресій. Від вересня 1941 до вересня 1943 – під нім.-фашист. окупацією. Площа 1 тис. км². Насел. 49 240 осіб (2001, складає 87,8 % до 1989), переважно українці. У складі р-ну – м. [Красноград](#) і 55 сільс. насел. пунктів. Поверхня – пологохвиляста лесова рівнина, що має заг. похил на Пд. Зх. Найбільш підвищена пн. частина. Корисні копалини: газ (частини [Західно-Хрестищенського газоконденсатного родовища](#) та [Кегичівського газоконденсатного родовища](#)), нафта, мергель, лесоподібні суглинки, піски, глини. Протікають 5 річок, зокрема Берестова (довж. у межах р-ну 32 км, перетинає його з Пн. Сх. на Пд. Зх.; притока *Орелі*, бас. [Дніпра](#)) та її притоки [Берестовенька](#) та Вошива. Найпоширеніші ґрунти: чорноземні звичайні середньогумусні (в основному на вододіл. плато та їхніх схилах), чорноземні лучні, лучно-болотні та болотні (на знижених ділянках). Пл. лісів і ліс. насаджень бл. 9 тис. га. Осн. породи: сосна (45 %) та дуб (40 %); зростають також липа, тополя, вільха чорна, берест, береза, біла акація. Об'єкти природно-заповід. фонду: заказники місц. значення Гірчаківський, Ленінський, Мокрянський (усі – ентомол.), Мартинівський, Петрівський (зарезервований; обидва – орнітол.). Від залізнич. вузла ст. Красноград (до 1964 – ст. Костянтиноград) відходять лінії на Дніпропетровськ, Полтаву, Харків і Лозову. Через тер. р-ну проходять автомагістралі Харків–Сімферополь, Красноград–Полтава. Красноградщина – с.-г. р-н. Осн. напрям рослинництва – зерново-буряківн., тваринництва – м'ясо-молочний. Пл. с.-г. угідь 79,4 тис. га, з них орних земель – 66 тис. га. Гол. культури: озима пшениця, ячмінь, кукурудза, гречка, соняшник.

Працюють 6 приват. с.-г. підприємств, 14 с.-г. т-в, 10 фермер. госп-в. Серед найбільших с.-г. підприємств – «Промінь», «Зоря», «Піщанське». У К. р. – 13 заг.-осв. шкіл, 9 навч.-вихов. комплексів, г-зія, 3 дит. позашкіл. установи, багатопрофіл. і профес. ліцеї, 3 ВНЗи I–II рівня

акредитації, ДЮСШ; 22 клуб. заклади, 28 б-к, [Красноградський краєзнавчий музей ім. П. Мартиновича](#); центр. рай. і дільнична лікарні, 9 амбулаторій сімей. лікаря, 2 фельдшер.- акушер. і 18 фельдшер. пунктів. Спорт. база: 2 стадіони, 22 зали, 22 футбол. поля, 15 осередків для фізкультурно-оздоров. занять. Є 4 готелі. Виходить рай. г. [«Вісті Красноградщини»](#). Діють 7 реліг. громад УПЦ МП (у Краснограді, селах Берестовенька, Наталине, Піщанка, Попівка, Соснівка, Хрестище), а також свідків Єгови, адвентистів сьомого дня, євангел. християн-баптистів, християн віри євангельської. На тер. р-ну – понад 230 пам'яток археології, 27 об'єктів культур. спадщини; встановлено 13 мемор. дощок видат. землякам і на честь знамен. подій. За межами Красноградщини здобули визнання народні ансамбль бандуристів і фольклор. колектив «Берестяночка». Серед видат. уродженців – Герої України керівники с.-г. підприємств І. Гулий (с. Соснівка) та [О. Кудревич](#) (с. Кирилівка); лікарі невролог *О. Морозова* (с. Петрівка) та терапевт *В. Хворостінка* (с. Наталине), економіст *М. Панченко* (с. Олександрівка), історик *М. Черненко* (с. Попівка); письменники [Андрій Бобенко](#) (с. Добренька), *І. Сенченко* (с. Наталине); художник *П. Мартинович* (с. Костянтинівка); Герої Рад. Союзу [Д. Гамов](#) (с. Піщанка), [І. Давидов](#) (с. Лукашівка), *Л. Семисалов* (с. Добренька), *М. Сябро* (с. Соснівка).

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Мариненко Д. Т. Красноградський район: Істор.-краєзнав. нарис. 1992;
2. Гришина Н. В. та ін. Красноградщина: час, події, люди... 2005 (обидва – Красноград).

Бібліографічний опис:

Красноградський район / В. В. Щепіна// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-2907>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).